

Merkblatt Zecken

Pickimi nga rriqrat: Rreziqet dhe masat mbrojtëse

Informacion i Shërbimit Mjeko-shkollor

Të dashur prindër,

pas çdo dimri gëzohemi që fëmijët në kohën e lirë ose me shkollën apo me kopshtin e fëmijëve dalin përsëri më shpesh në natyrë, por me këto raste mund të pickohen nga rriqrat. Rriqrat jetojnë në pyje drurësh gjethorë në gjithë Zvicrën dhe në shtetet përreth deri në një lartësi prej rreth 1.500 m mbi nivelin e detit. Rriqrat qëndrojnë në shkurre deri në një lartësi maksimale prej 1,5 m mbi tokën, dhe duke kaluar pranë tyre i merr me vete. Sezoni i rriqrave zgjat nga pranvera (shkurt) deri në vjeshtë (tetor/nëntor). Rriqrat mund të transmetojnë - edhe megjithëse rrallëherë - dy sëmundje. Në vijim lexoni faktet më të rëndësishme mbi rreziqet dhe masat e mbrojtjes.

Sëmundjet ngjitëse

Lyme-Borrelioza: Rriqrat në gjithë Zvicrën mund të transmetojnë sëmundjen e Borreliozes, por vetëm çdo i dhjeti person i pickuar nga rriqra i zhvillon simptomat. Në qoftë se disa ditë pas pickimit të rriqrës shfaqen ethe dhe simptoma të ngjashme me gripin ose në qoftë se në vendin e pickimit ose në një vend tjetër të trupit shfaqet një rreth i kuq në lëkurë, atëherë shkoni tek mjeku juaj familjar ose tek mjeku i fëmijëve. Sëmundja mund të mjekohet me antibiotikë.

Encefaliti i rriqrave (quhet edhe meningo-encefaliti i verës së hershme, gjermanisht shkurt: FSME):

Vetëm në zona të veçanta të Zvicrës rriqrat janë të infektuara me virusin e encefalitit (shih faqen e mbrapme: rajonet e FSME-së) dhe mund t'ia transmetojnë sëmundjen njeriut. Në Kantonin e Cyrihut kjo mund të ndodhë praktikisht kudo. Vetëm rreth 1 prej 1.000 deri 4.000 pickime të rriqrave në një zonë të tillë shkaktojnë pezmatimin e rrezikshëm të trurit (encefaliti). Në qoftë se disa ditë pas pickimit të rriqrës shfaqen dhimbje koke, ethe dhe lodhje, atëherë duhet të shkoni tek mjeku juaj familjar ose tek mjeku i fëmijëve. Kundër encefalitit të rriqrave ka një **vaksinim!** (shih poshtë)

PARANDALIMI DHE MASAT MBROJTËSE

Rroba që mbulojnë mirë (pantallona dhe mëngë të gjata), sprej kundër insekteve, mundësisht të shmangen shkurret dhe bari i lartë. Pas kalimit në pyll dhe shkurre të kontrollohet trupi me kujdes të mos ketë rriqra, tek fëmijët të kontrollohet dhe lëkura e kokës (detyra e prindërve). Pickimet e rriqrave nuk shkaktojnë dhimbje dhe shpeshherë i shpëtojnë syrit. Në rast të gjetjes së një rriqre të kapet ajo me një piskatore sa më pranë lëkurës dhe të tërhiqet drejt, të desinfektohet lëkura. Lëkura të mos lyhet me vaj, kollë ose vazelinë. Vendi i pickimit të shënjohe me stilolaps duke shënuar dhe datën e pickimit.

Vaksinimi kundër encefalitit të rriqrave ('FSME')

Rastet e infektimit me FSME janë shtuar në vitet e fundit. Prandaj rekomandohet vaksinimi kundër FSME-së për të gjithë të rriturit dhe fëmijët nga mosha 6, të cilët banojnë në një zonë të rriqrave të FSME-së ose të cilët qëndrojnë përkohësisht atje. Ky rekomandim vlen që nga pranvera e vitit

2006 edhe për gjithë Kantonin e Cyrihut. Për fëmijët nën moshën gjashtë vaksinimi zakonisht nuk rekomandohet. Për të arritur mbrojtjen e plotë të vaksinimit nevojiten tri vaksinime. Mbrojtja efektive e vaksinimit fillon pas vaksinimit të dytë më së hershët pas 4 - 6 javësh. Prandaj të fillohet vaksinimi bazë mundësisht para sezonit të rriqrave. Për këshillimin individual lidhur me vaksinimin dhe për vaksinimin vet drejtojuni ju lutemi mjekut tuaj familjar ose mjekut të fëmijëve.

Pyetje dhe informacione të mëtejshme

Në rast se keni pyetje mund t'i drejtoheni dhe mjekut tuaj / mjekes suaj të shkollës. Informacione të mëtejshme mund të gjeni në internet nën www.vsa.zh.ch. -> Downloads -> Schularzt.

Encefaliti i rriqrave / rajonet e FSME-së (gjendja mars 2006)

Zürich	i tëri Kanton
Aargau	Rheinfelden, Möhlin, Wallbach, Bezirk Laufenburg, Koblenz, Döttingen, Zurzach, Birr, Brugg, Würenlingen, Baden, Wettingen, Rothrist, Zofingen, Brittnau, Gontenschwil, Schöftland, Muhen, Gränichen
Bern	Gampelen, Erlach, Grosses Moos, Lyss, Jens, Port, Mühleberg, Kriechenwil, Belp, Münsingen, Steffisburg, Thun, Spiez, Frutigen, Erlenbach, vorde-res Simmental
Fribourg	Salvenach, Ulmiz, Kerzers
Graubünden	Fläsch, Luziensteig, Gräsch, Seewis
Luzern	Reiden, Langnau, Dagmersellen, Nebikon, Egolzwil, Kottwil, Sursee, Knutwil
Nidwalden	Stans, Buochs, Bürgenstock, Stanserhorn
Obwalden	Kerns, Stanserhorn
Schaffhausen	Hallau, Osterfingen, Neuhausen, Beringen, Schaffhausen, Stein am Rhein

Solothurn	Bellach, Lommiswil, Langendorf
St. Gallen	Jonschwil, Zuzwil, Niederhelfenschwil, Mörschwil, St. Magrethen, Balgach, Wagen, Jona, Mels, Sargans, Vilters
Thurgau	Diessenhofen, Basadingen, Ermatingen, Kreuzlingen, Warth, Weiningen, Herdern, Nussbaumen, Frauenfeld, Steffurt, Weingarten, Thundorf, Lommis, Aadorf, Wängi, Affeltrangen, Oppikon, Friltschen, Weinfeldern, Zihlschlacht, Kesswil
Waadt	Cudrefin, Salavaux
Zug	Steinhausen
FL	Balzers, Vaduz, Nendeln

Informacione të mëtejshme lidhur me rriqrat mund të gjeni dhe në internet:

<http://www.bag.admin.ch/themen/medizin/00682/00684/01114/index.html?lang=de> të Zyrës Federale të Shëndetësisë, www.zecke.ch ose www.zecken.ch

“Vorsicht bei Zeckenstich” (Kujdes në rast të pickimit nga rriqra) - këtë broshurë mund të porositni falas tek SUVA në Lucern (tel. i shërbimit qëndror për klientë: **041 419 58 51**, ose në internet nën: www.suva.ch/waswo).

Zürich, 31.08.2006 fdi/tr